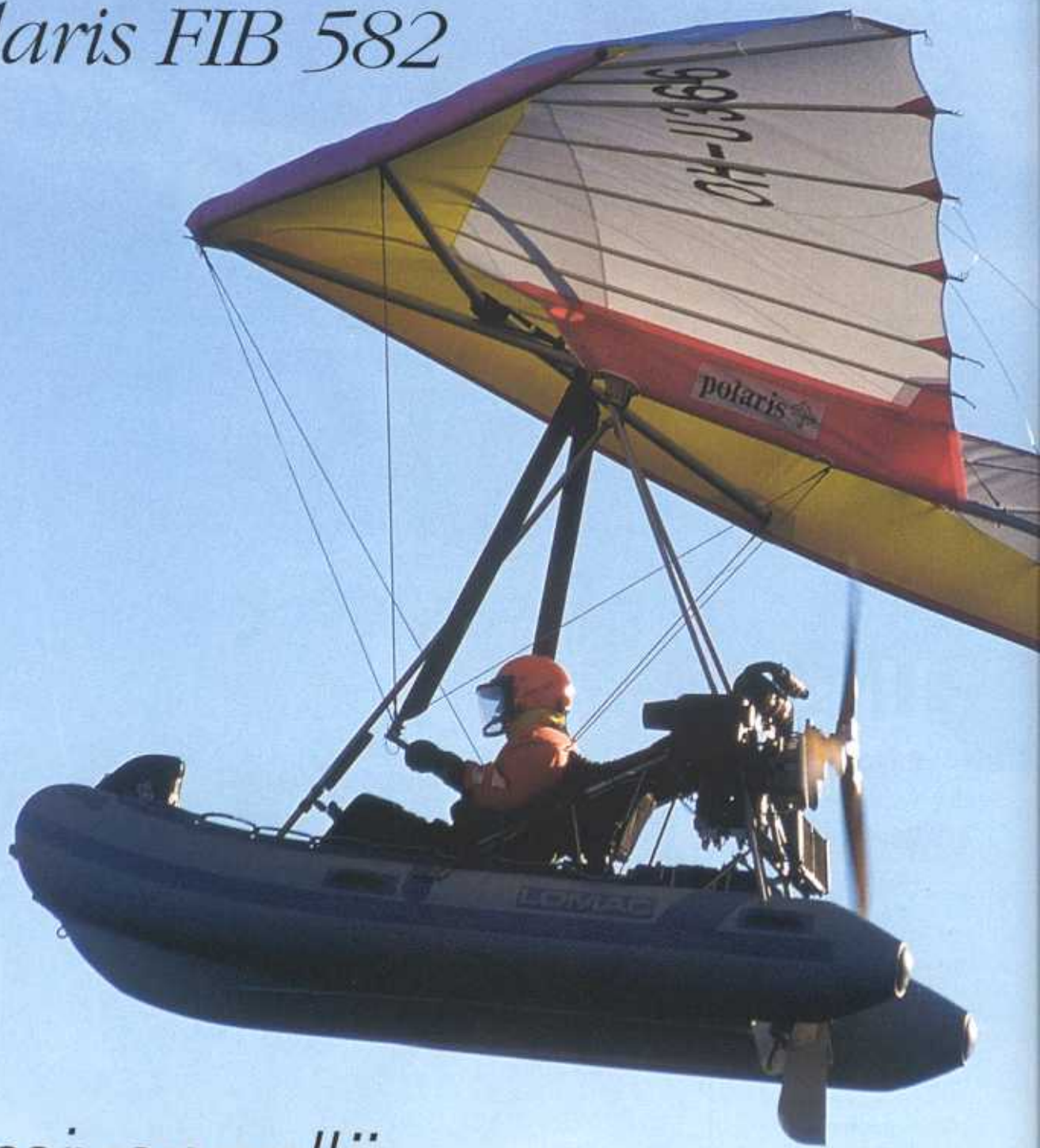

Polaris FIB 582

Kumiveneellä **ilmojen teille**

Moni Suomenlahdella liikkuva veneilijä on räpytelnyt silmiään pitkään, kun taivaalta on kuulunut pörinää ja näköpiiriin on ilmestynyt ilmassa lentävä kumivene. Kyseessä on Suomessakin pal-

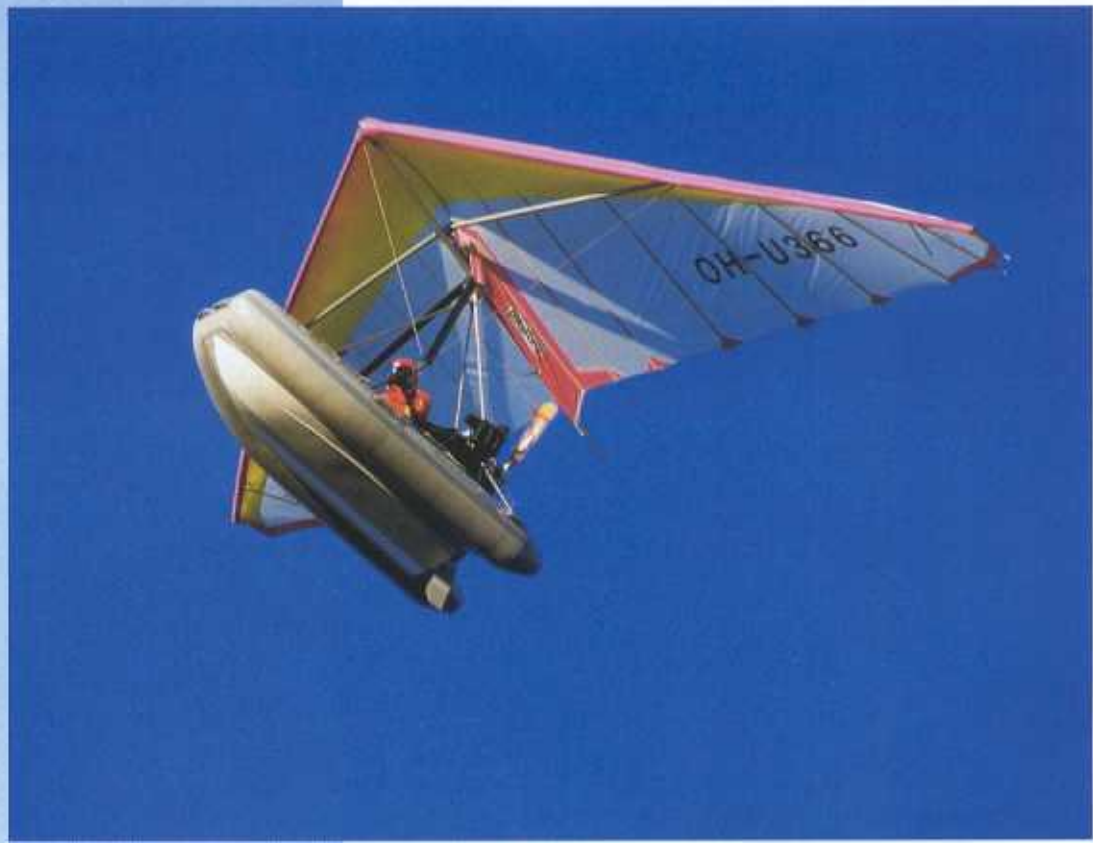
Tavallisen veneen saa lentämään aallonharjalta toiselle. Mutta kun alla on Polaris-lentovene, lentomatkat pitenevät kymmeniin kilometreihin ja korkeutta saavutetaan 3,5 kilometriä.

TEKSTI JA KUVAT VESA LEPPÄ

jon mielenkiintoa herättänyt, Ruotsissa viime vuonna eniten myyty lentokone nimeltään Polaris FIB 582.

Maailmalla laitteita on noin 1 200, Ruotsissa reilut 60 ja Suomessakin jo yli kymmenen.

Vaikka kyseessä on ultrakevyt

Lentoveneen runkona on kovapohjainen kumivene ja moottorina kaksisynterinen Rotax.

lentokone, sen runkona on kovapohjainen kumivene, joka mahdollistaa nousut ja laskut pieniinkin vesistöihin. Vauhtia lentoveneelle antaa ilmapotkuri, jota pyörittää kaksitahtinen, kaksisynterinen Rotaxin moottori. Ilmassa laitteen pitää riippuliittimistä tuttu kolmiomainen siipi.

Käytännössä tämä lentokone onkin suuri, moottoroitu riippuliittin, joka on sovellettu käytettäväksi vesistöjen läheisyydessä.

Ultrakevyt lentokone

Vaikka lentoveneen runkona onkin kovapohjainen kumivene, laite luokitellaan A-luokan ultrakevyeksi lentokoneeksi. Sen suurin paino saa olla 500 kiloa ja kun pohjana on vene, se on samalla vesitaso. Painorajoitus mahdollistaa kahden hengen kuorman, mutta silloin ei matkatavaroita juuri kyytiin sovi. Yksinään lentävä voi helposti ottaa retkitarpeet mukaansa.

A-luokka tarkoittaa, että laite on painopisteohjattu iso riippuliittin. Samanlaisia laitteita on myös pyörillä ja suksilla varustettuna. Silloin niillä laskeudutaan joko maalle tai lumeen. Itse asiassa Polaris FIB:iin voidaan kovapohjaisen kumiveneen tilalle asentaa myös pyörät tai suksiset. Pyörillä varustettua laitetta kutsutaan yleisesti Triekeksi. Laskeutumisvarustus on muutettavissa nopeasti pikaliittimillä.

Kun laitteessa on runkona vene, se helpottaa laskeutumis- ja nousupaikan valintaa. Etenkin Suomessa laskeutumispaikka löytyy kesällä helposti. Samalla FIB:istä eli Flying Inflatable Boat:ista on tullut veneilijöiden suosima lentolaite.

Lentomääräykset

Koska kysymyksessä on lentokone, sitä koskevat samat määräykset kuin muitakin pienlentokoneita. Sen lentämiseen vaadi-

taan A-luokan lisenssi, jonka saa normaali fyysiset ominaisuudet täyttävä, yli 15-vuotias henkilö.

A-luokan lentolupa vaadittavia kursseja järjestävät Suomessa ilmailukerhot, mutta esimerkiksi Ruotsissa luvan saa kahden viikon intensiivikurssilla, joka maksaa 3 200 euroa. Ruotsalainen lupa on muutettavissa helposti suomalaiseksi.

Laitteella saa lentää muiden pienkoneiden tapaan vapaassa ilmatilassa lähes mihin tahansa. Vapaa ilmatila ulottuu yleisesti 400–2 000 metriin, mutta esimerkiksi lentokenttien läheisyydessä ilmatila on rajoitetumpaa.

Asutuskeskusten päällä lentokorkeuden on oltava vähintään 300 metriä, muualla riittää 150 metriä. Lentäjän kannalta mukava lentokorkeus on 200–400 metriä, jolloin näkyvyys maahan on vielä erinomainen.

Lentovarusteisiin kuuluvat luonnollisesti lentokartat, kompassi, kypärät, radiolaitteet, lento-GPS ja korkeusmittari.

Tuuli otettava huomioon

Lentoveneen kanssa tuuleen on suhtauduttava huomattavasti tarkemmin kuin veneiltäessä. Jo

vähän yli neljän metrin sivutuuli saattaa aiheuttaa hankaluuksia ja jopa kaataa veneen, kun on laskeuduttu tai ollaan lähdössä liikkeelle. Siksi tuulen suuntaa on tarkkailtava huolella.

Pienestä vastatuulesta ei ole haittaa, melkein päin vastoin. Vastatuuli auttaa etenkin nousussa ja lyhentää tarvittavaa nousu- tai laskumatkaa. Tyyneessä kyllä laite tarvitsee ”kiitorataa” 80–100 metriä.

Tavallinen tuuliraja lentoveneelle on kymmenen metriä sekunnissa, miellyttävän tuulen nopeus on nollasta viiteen metriä sekunnissa. Lentäjän on myös huomioitava, että tuuliolosuhteet saattavat vaihdella huomattavasti eri korkeuksilla.

Harrastajien mukaan mukavimmat lentosääät ovat kesäaamuin ja -illoin, kun on kirkasta ja tyyntä. Kumiveneen tilalle asennettavat muut laskeutumisvarusteet antavat mahdollisuuden myös esimerkiksi talvikäyttöön.

Lentoveneen helposta ohjattavuudesta kertoo se, että ohjauksesta voi huoletta irrottaa otteen lennon aikana.

Kone lentää hieman keula pystyssä ja laskussa veteen osuu ohjautumisen varmistamiseksi ensimmäisenä peräsin.

Polarix FIB 582

Hidasta menoa

Mikään vauhtihirmu lentovene ei ole. Sen huippunopeus on tyynessä noin 80 kilometriä tunnissa ja tavallinen matkavauhti noin 60–70 kilometriä tunnissa. Nopeus riippuu kuitenkin paljon tuulista. Samalla vaihtelee myös toimintasäde, johon tuuliolosuhteet vaikuttavat voimakkaasti.

Lentoveneen tankkiin mahtuu bensaa 40 litraa ja huippukulutus on 20 litraa tunnissa. Matkavauhdilla bensaa palaa kuitenkin vain noin 13 litraa tunnissa, jolloin toiminta-aika täydellä tankilla on 2,5–3 tuntia.

Hitaudella on kuitenkin oma viehätyksensä. Se mahdollistaa alla ja edessä olevien maisemien tarkkailun ja ilmatilaa pystyy hyödyntämään erinomaisesti. Sopivat tuulet on helppo etsiä ja retkikäytössä laskupaikkaa on aikaa hakea.

Lentovenettä käytetäänkin ennen kaikkea huvitarkoituksiin,

mutta sen hyvät ominaisuudet on havaittu myös viranomaiskäytössä. Niinpä lentoveneitä on entistä enemmän armeijalla tiedustelukoneina sekä rannikko- ja merivartiostoilla tarkkailukoneina.

Myös retkikäyttö on jatkuvasti lisääntymässä. Esimerkiksi Ruotsin Lapissa kalamiehet ovat huomanneet laitteen hyvät ominaisuudet.

Lentoveneen etuja moneen muuhun lentävään laitteeseen verrattuna ovat lyhyiden kiitortojen lisäksi helppo kuljetettavuus, nopeus kuntoon laitossa ja taas pakattaessa reissulta palatessa.

Lentovenettä ohjataan niin sanotulla painopisteohjauksella ohjaustangosta. Lentäjän edessä ovat GPS, kompassi, korkeus- ja nopeusmittari sekä moottorin valvontamittarit.

Teknisesti valmis

Ultrakevyitä lentokoneita on käytetty ympäri maailman jo kauan. Laitteiden voimanlähteenä yksi suosituimpia on Rotaxin valmistama kaksitahtinen, kaksisyylinterinen, vesijäähdytteinen moottori. Siinä on kaksi kaasutinta ja kaksi sytytysjärjestelmää – varmuuden vuoksi, vaikka tällaisen laitteen liito-ominaisuudet ovatkin erinomaiset.

Moottori käynnistyy sähköllä

ja ilmapotkurin suojaksi saa halutessaan turvaverkon. Tavallinen potkuri on puuvalmisteinen ja kolmilapainen, mutta lisävarusteena saa esimerkiksi nelilapaisen komposiittipotkurin.

Runkona toimiva kumivene on tavallinen Lomacin kovapohjainen kumivene, jossa on erityisesti lentovenettä varten suunniteltu porraspohja. Se auttaa etenkin lentoalähdössä, kun veden vastus saadaan nopeasti pieneksi.

Lentoveneen omapaino on 232 kiloa ja lentopaino 415 kiloa. Siiven pinta-ala on 19 neliötä ja kärkiväli 10,9 metriä.

Laite maksaa ilman lisävarusteita 23 700 euroa. Lisävarusteina voi hankkia esimerkiksi pyörät veneen tilalle 1 170 eurolla, kylpävarustuksen kommunikointivälineineen 1 800 eurolla ja jarrullisen kuljetus- ja säilytysvaunun 5 700 eurolla.

Polarix FIB:iä tuo maahan espoolainen Oy DG-Products Ab, puh. (09) 412 2440. Lisätietoja myös osoitteesta dg-products@co.inet.fi.

Niin, millaista tällä laitteella siten on lentää. Asiaa kokeilleet kehuvat tunnetta loistavaksi ja vapauttavaksi. Kokeilkoot, ken uskaltaa. Jo keittiötikkaila hui mausta tuntevana ja yhden lento-onnettomuuden kokeneena tyydyin seuraamaan lentoa maasta. □

Yksi lento on jälleen takana, moottori on sammutettu ja lentovene lipuu kohti laituria.

